

LBRIS

We know
books

**MIOM
LE** **CARRÉ**

**UN ADEVĂR
DELICAT**

Traducere din limba engleză și note
ANDREEA NĂSTASE

LITERA
București

1

La etajul al doilea al unui hotel fără personalitate din Colonia Gibraltar a Coroanei Britanice, un bărbat suplu și agil, la aproape șaiszeci de ani, mergea de colo colo prin cameră. Trăsăturile sale foarte britanice, deși plăcute și vădit onorabile, sugerau o fire colerică adusă la capătul răbdării. Un universitar tulburat, te-ai fi putut gândi observându-i gârbovirea cărturărească, pasul lung și șuvița grizonantă rebelă care trebuia disciplinată periodic cu zvâcniri din încheietura osoasă. Cu siguranță, puțini și-ar fi imaginat, chiar și în visele cele mai fanteziste, că era un funcționar de rang mijlociu al statului britanic, smuls de la biroul său aflat într-unul dintre cele mai prozaice departamente ale Foreign and Commonwealth Office ca să fie trimis într-o misiune ultrasecretă de o sensibilitate deosebită.

Prenumele său fals, după cum insista să-și repete, uneori aproape cu glas tare, era Paul, iar numele, deloc greu de reținut, Anderson. Dacă deschidea televizorul, pe ecran apărea mesajul: „Bine ați venit, domnule Paul Anderson. Ce-ar fi să vă delectați cu un aperitiv din partea casei în Cotlonul Lordului Nelson!“ Semnul exclamării în locul celui al întrebării, mult mai potrivit, era o sursă constantă de enervare pentru pedantul din el. Purta halatul din frotir alb oferit de hotel – de fapt, nu-l dăduse jos de când se închisese acolo, cu excepția

momentelor când încercase zadarnic să doarmă sau, o singură dată, când se strecurase pe scări în afara orelor de masă ca să mănânce în braseria de la ultimul nivel, scăldată în vaporii de clor emanați de piscina de la etajul al treilea al clădirii de peste drum. Ca toate obiectele din cameră, halatul, prea scurt pentru picioarele lui lungi, mirosea a fum stătut de țigară și a dezodorizant cu levănțică.

În timp ce mergea prin încăpere își exprima emoțiile cu toată vigoarea, neafectat de restricțiile tipice activității sale oficiale: acum trăsăturile i se crispau într-o sinceră perplexitate, peste o clipă se încrunta la oglinda mare fixată cu șuruburi pe tapetul ecosez. Din când în când își vorbea cu un aer ușurat sau mobilizator. Tot aproape cu glas tare? Ce importanță avea când erai închis într-o cameră goală unde nu avea cine să te asculte, în afara unei fotografii colorate ulterior, înfățișând-o pe scumpa noastră regină în tinerețe, călare pe un murg?

Pe o masă cu blat de plastic zăceau rămășițele unui sandwich căruia îi pronunțase decesul încă de la sosire și o sticlă abandonată de coca-cola caldă. Deși îi venea greu, nu-și îngăduise nici un strop de alcool de când luase camera în posesie. Patul, pe care ajunsese să-l urască aprig, era destul de mare pentru șase oameni, dar îi era de ajuns să se întindă ca să-l străfulgere niște dureri de spate insuportabile. Avea deasupra o cuvertură de un rubiniu strălucitor din imitație de mătase, iar pe cuvertură se afla un telefon mobil cu aspect nevinovat, care, după cum promise asigurări, fusese modificat pentru a atinge cel mai înalt nivel de criptare; cu toate că era sceptic în aceste chestiuni, nu putea decât să presupună că așa stăteau lucrurile. De fiecare dată când

trecea pe lângă el, privirea lui îl fixa cu un amestec de reproș, tânjire și frustrare.

„Te informez cu regret, Paul, că vei fi complet *incomunicado*, cu excepția scopurilor operative, pe tot parcursul misiunii tale“, îl avertizează vocea cu accent sud-african greoi a lui Elliot, care s-a autodesemnat comandant. „Dacă vreo criză nefericită ți-ar afecta simpatica familie în timp ce ești absent, membrii ei își vor transmite problemele către serviciul de asistență al departamentului tău, care va lua legătura cu tine. Reușesc să mă exprim limpede, Paul?“

„Da, Elliot, încetul cu încetul îți iese.“

Ajuns la fereastra panoramică imensă din capătul încăperii, se uită încruntat prin perdeaua murdară la legendara stâncă a Gibraltarului, care, pământie, zbârcită și îndepărtată, se încrunță la el ca o văduvă furioasă. Încă o dată, din obișnuință și nerăbdare, își cercetă ceasul nefamiliar și-i compară indicația cu cea a cifrelor verzi de la deșteptătorul cu radio de lângă pat. Ceasul din oțel, cu cadran negru, înlocuia Cartierul de aur pe care i-l oferise iubita lui soție la a douăzeci și cincea aniversare a căsătoriei grație moștenirii lăsate de una dintre numeroasele ei mătuși decedate.

„Dar stai puțin! *Paul n-are o blestemată de nevastă!* Paul Anderson n-are nevastă, n-are fiică. Paul Anderson e un nenorocit de sihastru!“

„Nu te putem lăsa să porți așa ceva, Paul, scumpule“, îi spune cu o viață în urmă o femeie cu aer matern, de vârsta lui, într-o vilă de cărămidă roșie de lângă aeroportul Heathrow, unde ea și colega ei îl costumează pentru rol. „Nu cu inițialele astea drăguțe gravate pe el, nu? Ar trebui să spui că l-ai șterpelit de la un tip însurat, nu-i așa, Paul?“

Râde la gluma femeii, mai hotărât ca oricând să fie băiat de comitet; o privește scriind „Paul“ pe o etichetă adezivă și încuindu-i ceasul într-o casetă, laolaltă cu verigheta lui, pentru „durata, știi tu“, cum îi spune.

„Cum Dumnezeu am ajuns în locul ăsta mizerabil? Am sărit sau am fost împins? Sau un pic din amândouă?”

Describe, te rog, în câteva ture bine gândite ale camerei, împrejurările precise în care ai ajuns să faci această călătorie improbabilă de la monotonia binecuvântată la izolarea totală pe o rămășiță stâncoasă a Imperiului britanic.“

– Ce mai face scumpa și suferinda dumitale soție? întrebă nu tocmai bătrâioara crăiasă a zăpezii de la direcția de personal, acum rebotezată pompos Resurse Umane dintr-un motiv necunoscut speciei umane, după ce l-a convocat fără vreo explicație în iatacul ei semeț într-o seară de vineri, când toți cetățenii cumsecade se grăbesc spre casă.

Cei doi sunt vechi adversari. Dacă au ceva în comun e sentimentul că au rămas atât de puțini din soiul lor.

– Mulțumesc, Audrey, nu e suferindă deloc, mă bucur s-o spun, îi răspunde cu lejeritatea pe care o rezervă pentru asemenea întâlniri primejdioase. Scumpă, da, suferindă, nu. E în continuare în remisiune totală. Și tu? Ai o sănătate înfloritoare, nu-i așa?

– Deci e lășabilă, sugerează Audrey, ignorându-i întrebarea politicoasă.

– Vai, nu! În ce sens? – continuând pe aceeași linie glumeață.

– În sensul următor: te-ar interesa cumva patru zile, posibil, doar *posibil*, *cinci* – petrecute în cel mai deplin secret în străinătate, într-un loc cu climă salubră?

– Din întâmplare, m-ar interesa într-o măsură deloc neglijabilă, Audrey. Actualmente, fiica noastră adultă stă la noi, așa că n-ai fi putut alege un moment mai bun, dat fiind că e nici mai mult, nici mai puțin decât *doctoriță*, spune el neputându-și stăpâni mândria, însă Audrey rămâne neimpresionată de realizările fiicei lui.

– Nu știu despre ce e vorba și nici nu trebuie să știu, îl informează răspunzându-i la o întrebare pe care el n-a formulat-o. La etaj e un ministru delegat tânăr și dinamic, pe nume Quinn, de care poate ai auzit. Vrea să te vadă imediat. E un tip nou, în caz că vestea n-a ajuns până în pustietatea Urgențelor Logistice, achiziție recentă de la Apărare – nu-i o recomandare prea grozavă, dar asta e.

Oare unde bate? *Bineînțeles* că vestea a ajuns până la el. Doar citește ziarele! Se uită la *Newsnight*. Fergus Quinn, deputat, Fergie pentru toată lumea, e un scandalagiu scoțian, o autointitulată *bête intellectuelle*¹ din grajdurile Noului Partid Laburist. La televizor e vocal, belicos și alarmant. Mai mult, se mândrește cu rolul de biciuitor al birocrăției guvernamentale în numele poporului – o virtute laudabilă dacă privești din afară, dar deloc liniștitoare dacă se întâmplă să fii un birocrat din Whitehall.

– Vrei să zici *acum*, în clipa asta, Audrey?

– Asta înțeleg că vrea să spună prin „imediat“.

Anticamera ministerială e goală, personalul a plecat de mult. Ușa ministerială de mahon, solidă ca una de

¹ Bestie intelectuală (în limba franceză în original)

fier, e întredeschisă. Oare să bată și să aștepte? Sau să bată și s-o împingă? Face puțin din amândouă, aude:

- Nu sta acolo. Hai, intră și închide ușa după dumneata.

Se conformează.

Corpul masiv al tânărului și dinamicului ministru e sugusat într-un smoching bleumarin. Stă cu mobilul la ureche în fața șemineului de marmură umplut cu celofan roșu pe post de flăcări. La fel ca la televizor, în carne și oase e îndesat, cu gâtul gros, cu părul roșcat tuns scurt și niște ochi iuți și lacomi pe fața de pugilist.

În spatele lui se înalță portretul de patru metri al unui făuritor al Imperiului din secolul al optsprezecelea, cu colanții de rigoare în epocă. Preț de o clipă de răutate provocată de încordare, comparația dintre cei doi bărbați atât de diferiți e irezistibilă. Deși Quinn se prezintă oricui stă să-l asculte drept un om din popor, amândoi au bosumflarea de nemulțumire a privilegiatului. Amândoi își lasă greutatea pe un picior, flexându-și celălalt genunchi. Oare tânărul și dinamicul ministru e pe cale să lanseze un raid de pedepsire a francezilor atât de detestați? Oare, în numele Noului Laburism, va condamna nechibzuința gloatei urlătoare? Nu face nici una, nici alta; după ce spune ritos în telefon: „Te sun mai încolo, Brad“, tropăie până la ușă, o încuie și se întoarce.

- Mi s-a zis că ești un *membu experimentat al Serviciului*, așa-i? spune acuzator, cu accentul său de Glasgow atent cultivat, după o inspecție din cap până-n picioare ce pare să-i confirme temerile cele mai rele. *Cap limpede*, orice înseamnă asta. Douăzeci de ani de *colindat prin străinătate*, potrivit Resurselor Umane. *Discret până-n măduva oaselor, greu de descumpănit*.

O recomandare impresionantă. Nu c-aș crede neapărat ce mi se povestește pe-aici.

- Sunt foarte amabili, răspunde el.

- Și ești retras la bază. Lăsat la vatră. Sănătatea soției te-a împiedicat să mai pleci în misiuni, am dreptate?

- Dar numai în ultimii ani, domnule ministru, îi răspunde, deloc recunoscător pentru „lăsat la vatră“. În momentul de față, mă bucur să vă informez că pot călători.

- Iar activitatea dumitale actuală constă în...? Te rog să-mi aduci aminte.

E pe punctul de-a o face, subliniindu-și numeroasele responsabilități indispensabile, dar ministrul îl întreprinde nerăbdător:

- În regulă. Uite care-i întrebarea. Ai avut vreo experiență directă cu munca de culegere de informații? Dumneata *personal*, îl avertizează, ca și când ar exista și un alt dumneata mai puțin personal.

- În ce sens „directă“, domnule ministru?

- Chestii de capă și spadă, ce altceva?

- Din păcate, numai în calitate de consumator. Ocazional. Al produsului muncii respective. Nu al mijloacelor folosite pentru a-l obține, dacă aceasta este întrebarea dumneavoastră.

- Nici măcar când colindai prin străinătate în misiunile alea pe care nimeni n-a catadicsit să mi le detalieze?

- Din păcate, posturile în exterior tind să aibă un profil economic, comercial sau consular, explică el, recurgând la arhaisme pe care le scoate din rezervă ori de câte ori se simte amenințat. Evident, din când în când aveam acces la câte un raport secret - nici unul de nivel înalt, mă grăbesc să adaug. Aceasta este, mă tem, toată legătura mea cu domeniul.

Ministrul pare însă încurajat de lipsa lui de experiență conspirativă, căci un zâmbet de satisfacție i se întinde pe chipul lătăreț.

- Dar ești un tip de încredere, nu? Neexperimentat, poate, dar de încredere.

- Păi, așa îmi place să cred, spune el cu modestie.

- Ai avut de-a face cu CT-ul?

- Poftim?

- Contraterorismul, omule! Ai avut de-a face cu ei sau nu? - îi vorbește ca unui idiot.

- Mă tem că nu, domnule ministru.

- Dar te *preocupă*? Da?

- Ce anume, domnule ministru? - cât de prevenitor e în stare.

- Bunăstarea țării noastre, pentru numele lui Dumnezeu! Siguranța concetățenilor noștri, oriunde s-ar afla! Valorile noastre centrale în vremuri de restriște. În regulă, *patrimoniul* nostru, dacă vrei - folosind cuvântul ca pe un șut în rotula conservatorilor. Doar nu ești vreun liberal moale ca o cârpă care se gândește pe ascuns că teroriștii au dreptul să arunce în aer nenorocita asta de lume, nu?

- Nu, domnule ministru, pot afirma cu toată certitudinea că nu, bâiguie el.

Departa de a-i împărtăși stinghereala, ministrul face totul pentru a i-o intensifica:

- Așa deci. Dacă ți-aș spune că misiunea extrem de delicată pentru care m-am gândit la dumneata implică privarea inamicului terorist de mijloacele de a lansa un atac premeditat asupra țării noastre, să înțeleg că *nu* ai da bir cu fugiții?

- Dimpotrivă. M-aș simți... ei bine...

- Cum te-ai simți?

- Recunoscător. Privilegiat. Mândru, de fapt. Dar, desigur, întru câțva surprins.

- Surprins de ce, aș vrea să știu? - ca și când ar fi fost insultat.

- Păi, nu se cade să întreb, domnule ministru, dar de ce eu? Sunt sigur că ministerul are o mulțime de oameni cu experiența pe care o căutați.

Fergus Quinn, om din popor, se întoarce spre fereastră imensă și, cu bărbia împinsă agresiv înainte peste cravata de seară, care la ceafă se profilează dizgrațios printre pliurile de grăsime, contemplă pietrișul auriu de pe terenul de paradă al Gărzilor Călare în lumina amurgului.

- Dacă ți-aș spune *în plus* că până la sfârșitul vieții care ți-a fost lăsată de la Dumnezeu nu vei dezvălui prin faptă, vorbă sau alte mijloace că o anumită operațiune antiteroristă a fost *luată în calcul*, darămite executată - căutând indignat o cale de ieșire din labirintul verbal în care s-a vârat singur -, asta te-ar face să te bagi sau să te ții deoparte?

- Domnule ministru, dacă mă considerați omul potrivit, voi accepta bucuros misiunea, oricare ar fi aceasta. Și vă dau cuvântul de onoare în ceea ce privește discreția mea permanentă și absolută, insistă el, ușor îmbujorat din cauza iritării; nu i se întâmplă prea des ca loialitatea să-i fie scoasă la lumină și examinată în fața lui.

Cu umerii încovoiați în cel mai fidel stil churchillian, Quinn rămâne în cadrul ferestrei, de parcă i-ar aștepta nerăbdător pe fotografi să-și termine treaba.

- Sunt anumite *punți* care trebuie să fie negociate, îi anunță sever propriei sale reflexii. E o anumită *undă verde* pe care trebuie s-o dea niște persoane esențiale de pe strada aceea - își împinge capul de taur înspre

Downing Street. Când o primim – dacă o primim, în nici un caz înainte – vei fi informat. Din acel moment, pentru perioada pe care o consider necesară, vei fi ochii și urechile mele pe teren. Este exclus să îndulcești pilula, ai înțeles? Să nu te prind cu înfloriturile sau glumițele voastre de diplomați. O să-mi raportezi direct exact așa cum vezi lucrurile. Perspectiva clară prin ochii vechiului profesionist care ar trebui să fii. Mă auzi?

– Perfect, domnule ministru. Vă aud și înțeleg foarte bine ce spuneți – propria-i voce îi vorbește dintr-un nor îndepărtat.

– Ai vreun *Paul* în familie?

– Mă scuzați, domnule ministru?

– Fir-ar să fie! E o întrebare simplă, ce naiba! E vreun bărbat în familia dumitale pe care-l cheamă *Paul*? Da sau nu? Frate, tată, de unde să știu eu?

– Nici unul. N-am nici un *Paul* în preajmă.

– Și nici o *Pauline*? Versiunea feminină. *Paulette*, poate?

– Nici una, cu siguranță.

– Dar *Anderson*? Nici un *Anderson*? Numele de fată *Anderson*?

– Din nou, nu după știința mea, domnule ministru.

– Văd că ești într-o formă rezonabilă. Fizic, vreau să spun. O plimbare în pas vioi pe un teren accidentat n-o să-ți înmoaie picioarele așa cum ar păți alte persoane de pe-aici?

– Merg într-un ritm susținut. Și sunt pasionat de grădinărit – din același nor îndepărtat.

– Așteaptă să te sune un tip pe nume *Elliot*. *Elliot* o să-ți dea primul indiciu.

– Oare *Elliot* este numele de familie sau cel de botez? se aude întrebând pe un ton suav, ca de maniac.

– De unde mama mă-sii să știu eu? Operează într-un secret absolut, sub egida unei organizații cunoscute drept *Ethical Outcomes*. Sunt nou-veniți, dar lucrează cu cei mai buni tipi din branșă, din câte am fost asigurat.

– Scuzați-mă, domnule ministru, dar despre ce branșă este vorba?

– Furnizori privați de servicii de apărare. Unde ai fost în ultimii ani? Țasta e ultimul răcnet. În zilele noastre, războiul a trecut pe firmă, dacă n-ai observat. S-a dus vremea armatelor regulate profesioniste. Au o ierarhie greoaie, sunt prost echipate, au câte un comandant de brigadă pentru fiecare duzină de soldați în teren și costă o avere. Du-te să lucrezi doi ani la Apărare dacă nu mă crezi.

– Ah, dar vă cred, domnule ministru – uluit de această ponegrire a armatei britanice, dar dornic să-i facă pe plac interlocutorului său.

– Încerci să-ți vinzi casa, așa-i? Prin *Harrow* sau cam pe-acolo.

– În *Harrow*, într-adevăr – a trecut deja de pragul surprinderii. *North Harrow*.

– Probleme cu lichiditățile?

– Ah, nu, nici vorbă, slavă Domnului! exclamă, recunoscător să fie adus, chiar și numai pentru câteva clipe, la subiecte mundane. Am făcut unele economii, iar soția a primit o moștenire modestă care include o proprietate la țară. Avem de gând să ne vindem casa câtă vreme prețurile sunt ridicate și să ne restrângem puțin până ne putem muta.

– *Elliot* o să spună că vrea să-ți cumpere casa din *Harrow*. N-o să se prezinte ca venind din partea *Ethical* sau a vreunei alte firme. A văzut anunțul în vitrina agentului imobiliar, s-a uitat la casă pe dinafară, i-a plăcut, dar sunt niște chestiuni pe care vrea să le discuți.